

Datum: 19.07. 2024.

Broj: 02-06-1083

TI BiH: Drastičan porast broja prijava korupcije u državnoj upravi

Banjaluka, 19. juli 2022. godine: U prvih šest mjeseci ove godine pokrenuto je 194 predmeta u vezi sa korupcijom od čega se 87 odnosi na neregularnosti u državnoj upravi, podaci su polugodišnjeg izvještaja Centra za pružanje besplatne pravne pomoći u borbi protiv korupcije Transparency International u BiH za 2024. godinu. Broj predmeta vezan za državnu upravu je u porastu i to za 26% u odnosu na isti period prošle godine (69) što samo potvrđuje nalaze ostalih istraživanja koja je sprovodio TI BiH koji govore da se građani sa korupcijom susreću najčešće upravo u javnoj upravi.

Građani se Centru javljaju ukazujući na nepravilnosti u javnoj upravi na svim nivoima u BiH a najčešće su prijavljivali neregularnosti prilikom zapošljavanja i imenovanja u javnim organima, favorizovanje i nezakonitosti prilikom raspodjele javnih sredstava, izvođenju radova na izgradnji i održavanju lokalne infrastrukture, pristupa zdravstvenim uslugama ali i diskriminaciji i kršenju prava iz radnih odnosa i dr. Ukupno gledano, građani su u prvom dijelu ove godine uputili 1227 poziva na besplatnu liniju za prijavu korupcije 0800 55555 Centra, što je dvostruko više poziva nego u prvoj polovini 2023. godine.

Pored uprave, obrazovanje (18), privatni sektor (17) i pravosuđe (17) su oblasti u kojima je zabilježen najveći broj predmeta, dok je u oblasti zdravstva došlo do pogoršanja nakon što je u ovoj godini pokrenuto 14 u odnosu na 8 predmeta koliko je ih je bilo prošle godine. Najveći broj predmeta, čak 100, pokrenut je na osnovu prijave osoba koje su svjedoci korupcije i taj broj je veći nego prošle godine kada se 71 predmet odnosio na prijave svjedoka. Slično, broj predmeta po prijavama žrtava korupcije je u porastu sa 70 slučajeva ove u odnosu na 56 u istom periodu prošle godine.

Ono što svakako zabrinjava je pad broja predmeta po prijavama takozvanih „zviždača“ odnosno lica koja prijavljuju korupciju iz svog radnog okruženja, pa je ove godine pokrenuto tek 7 takvih slučajeva u odnosu na 29 koliko ih je bilo u prvoj polovini 2023. godine. Jedan od razloga za ovaj pad svakako može biti nedovoljna zaštita koja je rezultat nepostojanja relevantnih zakona kao što je slučaj u Federaciji BiH ili stvaranja atmosfere javne osude, zastrašivanja pa čak i otvorenih prijetnji najviših političkih zvaničnika upućenih licima koja prijavljuju korupciju.

U istom periodu je pokrenuto 9 upravnih sporova protiv javnih organa zbog nedostavljanja informacijama od javnog značaja, a nadležni sudovi su donijeli 9 presuda od kojih je 8 u korist Transparency International BiH. Osim u oblasti slobode pristupa informacijama TI BiH Centar je djelovao i na polju zaštite ljudskih prava pa je tako Institucija ombudsmana za ljudska prava BiH izrekla 2 preporuke po predstavkama TI BiH, među kojima je i potvrda da su željeznice u oba entiteta diskriminirale osobe bez položenog stručnog ispita prilikom zapošljavanja.

TI BiH je nastavio djelovati u pravcu suzbijanja sukoba interesa te je nakon prijave TI BiH Komisija za odlučivanje o sukobu interesa BiH utvrdila da je direktor Regulatorne agencije za komunikacije BiH, Draško Milinović u isto vrijeme bio na čelu Teniskog saveza RS koji je dobio značajna sredstva iz

budžeta za izgradnju teniskih terena u Banjaluci za šta je kažnjen obustavom 10% plate u narednih 6 mjeseci.

Na sličan način TI BiH je štitio javni interes u oblasti zaštite prirodnih resursa pa je tako Federalno tužilaštvo Federacije BiH je poništilo odluku Kantonalnog tužilaštva Srednjobosanskog kantona i naredilo istragu protiv odgovornih lica za neplaćanje koncesionih naknada u vrijednosti preko 1,7 miliona KM. TI BiH Centar za pružanje pravne pomoći u borbi protiv korupcije pruža savjetodavnu pravnu pomoć građanima, koji mogu da kontaktiraju Centar putem besplatnog broja 0800 55555 ili putem platforme prijavikorupciju.org.